

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

สุกรนับว่าเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่มีความสำคัญชนิดหนึ่ง เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงสุกรไว้ในไร่นาจำนวนครอบครัวละเล็กน้อยในลักษณะสุกรออมสิน การผลิตสุกรส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตเพื่อการบริโภคภายในประเทศมีการส่งสุกรไปต่างประเทศบ้างในปริมาณเล็กน้อยไม่ค่อยสม่ำเสมอโดยมักส่งออกเมื่อมีการผลิตในปริมาณมากจนล้นตลาด ประกอบกับในปัจจุบันการผลิตสุกรเพื่อการค้ามีความทันสมัยมากขึ้นกว่าการผลิตแบบเดิมที่ล่าสมัยของเกษตรกรโดยทั่วไป โดยการผลิตเพื่อการค้าสามารถผลิตสุกรได้อย่างเป็นอุตสาหกรรม สามารถกำหนดจำนวนและคุณภาพของสุกรในระยะเวลาที่ต้องการได้ จนอาจกล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมการผลิตสุกรมีความสำคัญและศักยภาพในการผลิตเพื่อการบริโภคภายในประเทศและส่งออกได้สูงไม่แพ้ต่างประเทศ แต่ยังคงมีปัญหาบางประการเช่น โรคระบาดในสุกร การปนเปื้อนของสารอันตรายในสุกร (กรมปศุสัตว์เตรียมจัดการเจ้าของโรงฆ่าสัตว์ไม่ขึ้นทะเบียน” 2546: 12-16) และปัญหาที่สำคัญเบื้องต้นที่ต้องเร่งแก้ไขคือ การขาดแคลนโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐาน ซึ่งปัจจุบันไทยมีโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยและได้มาตรฐานเพียงไม่กี่แห่ง โรงฆ่าสัตว์ของรัฐกว่า 800 แห่งทั่วประเทศ (กรมปศุสัตว์, 2546: ออนไลน์) มากกว่าร้อยละ 95 เป็นโรงฆ่าสัตว์ที่ล่าสมัย เป็นโรงฆ่าแบบกะทะใบบัว ซึ่งใช้วิธีการฆ่าที่ทารูกรมสัตว์และขาดการจัดการด้านของเสียและน้ำเสียอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ประกอบกับมีโรงฆ่าเถื่อนทั่วประเทศอีกเป็นจำนวนมาก จึงทำให้นเนื้อสุกรจากประเทศไทยยังไม่เป็นที่ยอมรับและไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้เท่าที่ควร ด้วยอรรถผลว่าขาดการฆ่าและชำแหละที่ถูกสุขอนามัย นอกจากนั้นอุตสาหกรรมการผลิตสุกรยังมีลักษณะเกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมอื่นอีกหลายชนิด เช่น อุตสาหกรรมอาหารสดและอาหารแปรรูป อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ อุตสาหกรรมเวชภัณฑ์สัตว์ เป็นต้น

ผู้ประกอบการไทยต้องสร้างคุณภาพให้กับสินค้าเนื้อสัตว์ไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานการส่งออก เริ่มตั้งแต่ มาตรฐานการเลี้ยงสัตว์ ของฟาร์ม ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ทางกรมปศุสัตว์กำหนด การชำแหละเนื้อสัตว์ในโรงฆ่าและชำแหละสัตว์ที่ได้มาตรฐาน เพื่อที่จะสามารถเข้าสู่ธุรกิจที่เป็นสากลได้เนื่องจากสินค้าปศุสัตว์ของไทยถูกกีดกันทางการค้าและไม่สามารถขยาย

ตลาดต่างประเทศได้เริ่มกำลังการผลิต เนื่องจากข้อจำกัดดังกล่าวไว้แล้วข้างต้น รัฐบาลจึงเห็นความสำคัญในด้านการยกระดับมาตรฐานสินค้าของโรงฆ่าสัตว์ และกำจัดโรงฆ่าสัตว์เดือนให้หมดไปโดยมอบหมายให้กรมปศุสัตว์จังหวัดเป็นผู้ควบคุมดูแล

ปัจจุบันฟาร์มสุกรในจังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะการขายสุกร โดยที่ขายสุกรที่ยังมีชีวิต (มิได้ฆ่าและชำแหละขาย) แต่เนื่องจากมาตรการการจัดระเบียบโรงฆ่าสัตว์ ให้ได้มาตรฐานของรัฐบาล ทำให้การชำแหละฆ่าและชำแหละสุกรของโรงชำแหละที่มีอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐานตามที่รัฐบาลกำหนด มีอุปสรรคในการดำเนินงาน ส่งผลให้แนวโน้มการจำหน่ายสุกรจากฟาร์มซึ่งเดิมจำหน่ายสุกรมีชีวิต ต้องสร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขันและเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายโดยมีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานเพียง 2 แห่งคือ บริษัทวีแอนด์พีเฟรชฟูดจำกัด และ โรงแปรรูปสุกร แม่ใจ (กรมปศุสัตว์, 2546: ออนไลน์) ซึ่งดำเนินงานโดย บริษัทเททาโกร ภาคเหนือการเกษตรอุตสาหกรรมจำกัด เพื่อฆ่าและชำแหละสุกรให้กับลูกค้าเดิมและสามารถเพิ่มโอกาสในการขยายตลาด ส่งเนื้อสุกรที่ชำแหละไปขายในต่างพื้นที่ที่ไกลออกไปซึ่งเดิมไม่สามารถทำได้เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านการขนส่งสุกรที่มีชีวิต ทำให้เกิดการสูญเสียที่ไม่สามารถรับได้ ตลาดจึงจำกัดอยู่แค่บริเวณใกล้เคียงเท่านั้น

จากการที่รัฐบาลได้รณรงค์เรื่องการจดทะเบียนฟาร์มและโรงฆ่าสัตว์เพื่อเพิ่มคุณภาพให้กับสินค้าเนื้อสัตว์ของไทยพร้อมทั้งมีการสนับสนุนด้านเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นการส่งเสริมธุรกิจเนื้อสัตว์ตั้งแต่ การผลิต แปรรูป จนกระทั่งสินค้าส่งถึงตลาดผู้บริโภค (ครบวงจร) เพื่อเป็นการตอบสนอง การเปิดตลาดเนื้อสัตว์ภายใต้ข้อตกลงของเขตการค้าอาเซียน โดยการลดอัตราภาษีนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ ดังนั้นการสร้างโรงฆ่าสุกรที่ทันสมัยและได้มาตรฐานที่ดำเนินการโดยภาครัฐจะเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้บริโภคเนื้อสุกรในประเทศให้ได้บริโภคเนื้อสุกรที่สะอาด ปลอดภัย อันจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐาน การฆ่าชำแหละสุกรให้สูงขึ้นเทียบเท่าประเทศที่เจริญแล้ว เป็นการวางโครงสร้างพื้นฐานของอุตสาหกรรมสุกรให้มีความพร้อมต่อการส่งออกเนื้อสุกร หรือผลิตภัณฑ์จากเนื้อสุกรออกไปจำหน่ายต่างประเทศในอนาคตได้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับจุดคุ้มทุนของโรงชำแหละสัตว์ที่ได้มาตรฐานเพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนและดำเนินการ โรงชำแหละสุกรและผู้สนใจทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาจุดคุ้มทุนของโรงชำแหละสุกรมาตรฐาน ในจังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหาศึกษาระเบียบปฏิบัติ เงินลงทุนเริ่มแรก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และ จุดคุ้มทุนของธุรกิจ โรงชำแหละสุกร ในจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกตั้งตาม ข้อกำหนด ของกรมปศุสัตว์ โดยอาศัยข้อมูลการดำเนินงานจากผู้สร้างโรงชำแหละสุกรคือห้างหุ้นส่วนจำกัด อลงกต ซึ่งเป็นผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างและงานวิศวกรรมโยธาทุกประเภท ในภาคเหนือของประเทศไทย ปัจจุบันสำนักงานตั้งอยู่ที่ เลขที่ 1 / 1-2 ถนนคันขาม 2 ซอยข้างโรงเรียนกาวิละ ตำบลท่าศาลา แขวง 2 กาวิละ อำเภอ เมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงชำแหละสุกร ได้แก่ งานปรับปรุง โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองเชียงราย โรงฆ่าสัตว์จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดอำนาจเจริญ โดยในการศึกษารั้งนี้กำหนดขนาดการผลิตของโรงฆ่าสัตว์อยู่ที่ 100 ตัวต่อวัน เนื่องจากเป็นขนาดการผลิตที่เล็กที่สุด ผู้ศึกษา จึงเลือกที่จะศึกษาโรงชำแหละสุกรที่มีกำลังการผลิต 100 ตัวต่อวัน ซึ่งโดยทั่วไป โรงชำแหละสุกรจะแบ่งเป็น 2 แบบคือ แบบมีส่วนเย็น(ห้องเย็น)และไม่มีส่วนเย็น(ห้องเย็น) และในการศึกษารั้งนี้จะเน้นการรับจ้างฆ่าและชำแหละสุกรออกเป็นส่วนๆเท่านั้น (ไม่รวมถึงมูลค่าของตัวสุกร)ซึ่งได้ข้อมูลจากผู้ที่ได้รับบริการจากโรงชำแหละสุกรในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนข้อมูลค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ได้จากห้างหุ้นส่วนจำกัด อลงกต เป็นข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 ที่นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายกับจังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการศึกษา

1. เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

1.1 ข้อมูลจากเอกสารของกรมปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีหน้าที่ดูแลและควบคุมโรงฆ่าสัตว์เพื่อทราบมาตรฐานของโรงฆ่าสัตว์ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษา

1.2 เก็บข้อมูลโดยการเข้าสัมภาษณ์โดยตรงจากผู้ประกอบการ โรงฆ่าสัตว์เพื่อทราบถึงเทคนิคและต้นทุนการดำเนินการของธุรกิจ โรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐาน ได้แก่ บริษัท เฟรชมัท โพรเซสซิ่ง จำกัด แล้วนำมาปรับใช้กับ โรงฆ่าสัตว์ในจังหวัดเชียงใหม่โดยกำหนด ขนาดการผลิตของโรงฆ่าสัตว์อยู่ที่ 100 ตัวต่อวัน ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบคือ แบบมีส่วนเย็น(ห้องเย็น) และไม่มีส่วนเย็น(ห้องเย็น)

1.3 สัมภาษณ์พนักงานฝ่ายการตลาดของห้างหุ้นส่วนจำกัด อลงกต ซึ่งเป็นบริษัทรับจัดทำโรงชำแหละสัตว์แบบครบวงจรเพื่อทราบถึงเงินลงทุนเริ่มแรกในการสร้างโรงชำแหละสุกรพร้อมเครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์

1.4 เก็บข้อมูลเกี่ยวกับราคาค่าบริการฆ่าและชำแหละสุกรจากผู้รับบริการ โรงชำแหละสุกร เพื่อทราบรายได้ และนำไปวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

2. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ

การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร วารสาร บทความวิชาการทางด้านปศุสัตว์ ตลอดจน ข้อมูลจาก INTERNET ที่เกี่ยวข้อง

3. วิเคราะห์ข้อมูล

โดยพิจารณาถึง เงินลงทุน เริ่มแรก ต้นทุนการดำเนินงานและจุดคุ้มทุนของโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานที่ถูกต้องตามข้อกำหนด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงจุดคุ้มทุนของโรงชำแหละสุกรมาตรฐานในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเป็นแนวทางในการลงทุน โรงชำแหละสุกรมาตรฐาน ในอนาคต

นิยามศัพท์

โรงชำแหละสุกรมาตรฐาน หมายถึง สถานที่ที่กำหนดให้ทำการรับจ้างฆ่าสัตว์ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ซึ่งควรประกอบด้วย กระบวนการตรวจสอบสภาพและโรคสัตว์ กรรมวิธีทำให้สัตว์ตาย การเคลื่อนย้ายซากสัตว์หลังการฆ่าถึงการนำออกจำหน่าย กระบวนการชำแหละตกแต่งซาก มีการลดอุณหภูมิซากในห้องเย็นก่อนส่งจำหน่าย พนักงานมีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อ มีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพซากสัตว์และมีการนำบัตรของเสีย น้ำเสียจากโรงชำแหละ (กฎกระทรวงฉบับที่5)

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน คือ ปริมาณการขายหรือรายได้ซึ่งธุรกิจที่ไม่มีกำไรและไม่ขาดทุนในขณะเดียวกัน โดยตัวแปรที่มีผลกระทบต่อระดับคุ้มทุนของกิจการได้แก่ ราคาขายสินค้า ปริมาณการขาย ต้นทุนผันแปร ต้นทุนคงที่